

РЕШЕНИЕ

№ 7877

гр. София, 15.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав,
в публично заседание на 06.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Татяна Жилова

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **4873** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.190б от Закона за водите (ЗВ).

Образувано е по жалба на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовирите“ (ДПУСЯ) срещу П. в раздел V, т. 2 от Констативен протокол № 01-01-46 от 08.03.2023 г., съставен от инспектори в Регионален отдел „Югозападна България“ на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръжения към тях“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН).

Жалбоподателят Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“, чрез пълномощника си юрисконсулт В. В., оспорва даденото предписание като нищожен, евентуално като незаконосъобразен административен акт. Навежда аргументи за липса на компетентност на органа да издава оспорваното предписание, тъй като това е в правомощията на комисията по чл. 138а, ал. 3 от ЗВ. Сочи, че органите на ДАМТН могат да извършват самопоследващ контрол върху предписанията, дадени от комисията по чл.138а от ЗВ, но не и сами да дават такива предписания. Счита, че липсват фактически и правни основания за издаване на акта. Претендира разnosки.

Ответникът – инспектори в Регионален отдел „Югозападна България“ на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръжения към тях“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН), чрез процесуалния си представител юрисконсулт Е. З., представят писмено становище за неоснователност на жалбата, в

което излагат подробни аргументи относно компетентността на органа и съответствието на акта с материалноправните разпоредби и с целта на закона. Позовават се на практиката на Върховния административен съд. Претендират разности.

Съдът приема за установено:

Жалбата е процесуално допустима. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Установени факти:

Не е спорно обстоятелството, че язовир „П. дол“ (П. дол 81), в землището на [населено място], [община], област Б., е предоставен за управление и стопанисване на ДПУСЯ, което също е оператор на язовирната стена и на съоръженията към нея. Язовирът е класифициран в първа висока степен на потенциална опасност съгласно чл.141б, ал.1, т.1 от ЗВ.

На 15.02.2023г. е била извършена проверка на състоянието на техническото и експлоатационно състояние на язовира от инспекторите А. Б. И. и М. З. И.. Проверката е извършена в присъствието на представител на жалбоподателя - г-жа Е. Ш., експерт хидроинженер в ТП Б. на ДПУСЯ. Констатирани са следните обстоятелства: корона – проходима, вълнообразна с променлива ширина; въздушен откос – земен, затревен, изграден е електропастир за ограничаване на преминаване на животни по язовирната стена; воден откос - земен, затревен, наличие на вълнова ерозия и ерозия от преминаване на животни, изграден е електропастир за ограничаване на преминаване на животни по язовирната стена; преливник-челен, земен, уширен; основен изпускател- тръбен Ф150 мм, затворен орган- спирателен кран с ф150 мм от страна на въздушния откос в шахта; бързоток след преливника – мене, уширен и удълбочен начин на пълнене – собствен водосбор.

Резултатите от тази проверка са обективирани в оспорения констативен протокол. За осъществяване на безопасна техническа експлоатация на язовира на ДПУСЯ в раздел V, т.2 е дадено следното предписание: Да се извършат ремонтно-възстановителни работи в зоната на вълновата ерозия съгласно техническо задание.

По делото е представена Заповед № А-776/22.12.2021г. на председателя на ДАМТН / т.5/, съгласно, която инспектори А. Б. И. и М. З. И. са оправомощени да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или съоръженията към тях, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

В констативния протокол е отразено, че язовирът не е бил проверяван от комисия по чл.138а от ЗВ през 2022г. Това обстоятелство не се оспорва от жалбоподателя и не се представят доказателства, които да установяват обратното.

Правни изводи:

По допустимостта на жалбата

Жалбата е подадена в срок, от лице, което има правен интерес от оспорването, срещу акт, който подлежи на съдебен контрол, поради което съдът я приема за процесуално допустима.

По основателността на жалбата

1. Оспореният административен акт е издаден от компетентен административен орган в кръга на предоставените му правомощия.

Съгласно чл. 10, ал. 4 от ЗВ политиката, свързана с контрола върху техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

Възможността председателят на ДАМТН или оправомощени от него длъжностни лица да издават констативни протоколи е уредена в чл. 190, ал. 4, т.2 от ЗВ, като в чл. 190б, ал. 1 и ал. 2 от същия закон е регламентиран специален ред за издаване, срок за съставяне и съдържание на констативния протокол.

Съгласно чл.190а, ал.1, т.3 от ЗВ председателят на ДАМТН или оправомощените от него длъжностни лица имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях съобразно правомощията си по този закон и наредбата, включително за извършване на мерки и действия за изясняване на техническото състояние и на условията за експлоатация на контролираните обекти, с изключение на язовирите по приложение № 1 към чл.13, т.1, за намаляване на водните обеми, за което уведомява съответната басейнова дирекция, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

Аналогична е разпоредбата на чл. 117, т. 3 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние (Наредбата), според която при изпълнението на правомощията по чл. 116 контролните органи от ДАМТН имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или съоръженията към тях съобразно правомощията си по Закона за водите и тази наредба, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

Комисиите по чл.138а, ал.3 от ЗВ се назначават от областния управител на съответната област и включват в състава си представители на ДАМТН, Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" на Министерството на вътрешните работи и съответните областна администрация, басейнова дирекция и община. За съоръженията по чл. 141б, ал. 1, т. 1 и 2 – каквото е процесният язовир, комисията трябва да извършва проверки веднъж годишно, а за тези по чл. 141б, ал. 1, т. 3 - веднъж на три години.

Контролните правомощия на междуведомствената комисия по чл.138а от ЗВ не лишават от компетентност органите на ДАМТН, която почива на самостоятелно основание. Целта на закона да се гарантира безопасната експлоатация на язовирите изисква по-оперативен контрол, поради което е допустимо съвместяването на компетентности между различни органи. Както се установи по делото, язовирът не е изобщо проверяван от комисия по чл.138а, ал.3 от ЗВ през предходната година, което на още по-голямо основание налага извършването на проверка от компетентните органи на ДАМТН.

2. Спазени са изискванията за форма и съдържание на акта. Мотиви се съдържат както в самия акт, така и в приложените писмени доказателства към административната преписка. Актът е мотивиран в достатъчна степен, за да може да се установи волята на органа и жалбоподателят да разбере фактическите и правните основания за издаването му.

3. Не се установява допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила.

4. Оспорваният акт съответства на материалния закон.

Дадените предписания имат характер на принудителна административна мярка с превантивна характер.

Според чл. 4, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние (Наредбата), собственикът на язовира стопанисва, поддържа, организира, провежда, ръководи и осъществява техническата и безопасната му експлоатация и опазването на околната среда. Съгласно чл. 7 от Наредбата собственикът отговаря за изпълнението на всички изисквания по ЗВ осигуряването на безопасна експлоатация на язовирите. В случая ДПУСЯ е адресат на посочените норми, тъй като според чл. 139д ЗВ при осъществяването на своята дейност има правата и задълженията на собственик на язовирните стени и съоръженията към тях.

В глава Втора, Раздел I от Наредбата са регламентирани изисквания за гарантиране сигурността на язовирите, язовирните стени и съоръженията към тях в условията на експлоатация.

Короната, водният и въздушният откос са елементи от язовирната стена. В случая всички елементи са земни и затревени. Наличието на вълнова ерозия на земните маси и ерозия от преминаване на животни несъмнено нарушава геометричния профил на водния откос и съответно намалява конструктивната сигурност на язовирната стена. Нарушаването на повърхността на насипните язовирни стени, както и наличието на дървесна и хростовидна растителност, преминаването на животни в участъка на язовирната стена, е изрично забранено от разпоредбата на чл.144, ал.2 във връзка с ал.1 от ЗВ. Видно от констатациите на проверяващите жалбоподателят е положил грижата да изгради електропастири, които ограничават преминаването на животни. Необходимо е обаче да бъде възстановен профилът на водния откос от образуваната вече вълнова ерозия, за да се възстанови здравината на язовирната стена.

С оглед горното техническото състояние на язовира е неизправно - частично работоспособно по смисъла на чл. 50, т. 2 от Наредбата, изискващо предприемане на действия, които са предмет на предписанието.

Следователно, предписанията, дадени в оспорения констативен протокол, са в съответствие с материалноправните разпоредби на закона.

5. Оспореният акт е съответен на целта на закона.

Целта на ЗВ и наредбата е да осигурява защитата на живота и здравето на населението, опазването на околната среда и имуществото при експлоатацията на водоемите. Дадените предписанията са именно за постигане на тази законова цел.

Поради липса на отменителните основания по чл.146 от АПК жалбата се отхвърля.

Разноски:

При този изход на спора разноските се поставят в тежест на жалбоподателя. На основание чл.143, ал.3 от АПК жалбоподателят следва да заплати на ответника юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева, определено съгласно чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Държавното предприятие „Управление и стопанисване на язовирите“ срещу Предписанията в раздел V, т. 2 от Констативен протокол № 01-01-46 от 08.03.2023 г., съставен от инспектори в Регионален отдел „Югозападна България“ на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръжения към тях“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор.

ОСЪЖДА Държавното предприятие „Управление и стопанисване на язовирите“ да заплати на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор сумата в размер на 100 лева, представляваща направени по делото разноски.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба, подадена чрез Административен съд София-град в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: